

Malacká história – ako ďalej?

Mgr. Martin Macejka

Február 2012

V tomto texte sa píše o histórii Malaciek, najmä o literatúre a prameňoch. O tom, ako je spracovaná malacká história, aký je stav v súčasnosti, aký by mohol byť v budúcnosti. O hmotných a nehmotných prameňoch o minulosti Malaciek. Keď sa v texte hovorí o Malackách, treba to chápať v širšom zmysle – nejde len o pramene týkajúce sa priamo Malaciek, ale aj súvisiace s Malackami – napr. týkajúce sa Plaveckého panstva a zemepánov, františkánov, malackých rodákov nepôsobiacich v Malackách, malackého okresu, atď.

1. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

Čl. 1 Spracovanie histórie

Históriou sa zaoberali v 20. storočí františkáni L. Danišovič a V. Gajdoš, neskôr J. Trebišovský, P. Hallon, V. Šíp, čiastočne E. Hurban, R. Irša, M. Juza, V. Brza, S. Bellan, A. Pašteka, teraz P. Vrablec a M. Macejka, P. Blažiček a ďalší.

Vydaných bolo niekoľko publikácií, týkajúcich sa Malaciek:

- Bellan-Šíp-Jurkovič: Malacky 1206-2006
- Gajdoš: Františkánska knižnica v Malackách.
- Gajdoš: Sväté schody
- Hallon: 400 rokov malackého školstva
- Hallon: Dejiny františkánskeho chrámu Nepoškvrneného počatia Panny Márie
- Hallon: Pamätnica. 60. výročie františkánskeho gymnázia
- Hallon: Poštovníctvo na Záhorí
- Hallon: Z dejín malackej farnosti
- Macejka: Malacky na starých pohľadniciach. 2010
- Macejka (ed.): Malacky v 20. storočí
- Macejka-Marek: Malacké pohľady. Výber z článkov 2006-2009
- Šíp-Trebišovský: Malacky. Kapitoly z dejín mesta I
- Šíp-Trebišovský: Malacky. Kapitoly z dejín mesta II
- Almanach Spolku záhorských akademikov (SZA)
- Sborník SZA
- Sborník kultúrnej práce
- Vlastivedný sborník okresu bratislavského a malackého
- Zborník Naše Záhorie
- Zborníky Malacky a okolie 1-4 a ďalšie

Okrem toho bolo publikovaných množstvo článkov v časopisoch Slovenské Záhorie (30. roky), Záhorie, Naše Záhorie, Malacký hlas, Echo Záhoria, atď. a niekoľko štúdií. Ďalšie zmienky o Malackách sú v publikáciách, týkajúcich sa okolitých obcí, alebo vo všeobecnej literatúre.

História je spracovaná aj v záznamoch v malackej kronike (Brantalová, Rozum, Hallon), písanej v 70. rokoch (Brantalová), v 80. rokoch (Rozum), ďalej 1987-1994 (Hallon) a od 1998 do súčasnosti (najskôr Trenčíková, Sedláková, od 2007 Macejka). Ako aj v pamätnej knihe Malaciek z 30. rokov 20. storočia, ktorú viedol františkán L. Danišovič. Väčšinu z týchto kroník, zvlášť čo sa týka starších dejín, je treba skúmať kriticky. Zachovali sa aj výročné správy františkánskeho gymnázia a meštianskej školy. Zachovali sa aj staré kroniky spolkov a organizácií – skauti, vojaci, železnica,... Ale aj kronika františkánskeho kláštora.

Všetky uvedené publikácie spracovali určitú časť histórie mesta a regiónu, nie malacké dejiny ako celok. Výnimkou v tomto smere je kniha Malacky. Kapitoly z dejín mesta II. Súvislé a systematické spracovanie dejín je zatiaľ v nedohľadne. V súčasnosti pritom aj vďaka internetu a vôbec informačným technológiám máme k dispozícii veľké množstvo dokumentov, ktoré dávajú predpoklad na naozaj kompletne spracovanie. Okrem vyššie uvedených činností to však predpokladá aj preklad mnohých dokumentov najmä z latinčiny a maďarčiny. Pri súčasnom počte zamestnancov nie je možné vykonať systematické spracovanie dejín.

V súčasnosti v Múzeu Michala Tillnera pôsobia dvaja pracovníci, ktorých náplňou práce je aj práca s historickými dokumentmi – získavanie, digitalizovanie, triedenie, spracúvanie a publikovanie historických prameňov a iných súvisiacich materiálov, ako aj organizovanie stretnutí s históriou, atď. Múzeum v posledných rokoch začalo s tradíciou vydávania zborníkov zostavených z prednášok o histórii, ktoré odzneli v tom roku na prednáškach a seminároch. Popularizácii malackej histórie sa venuje aj internetová stránka Malacké pohľady. V meste je niekoľko jednotlivcov, ktorí sa vo voľnom čase zaoberajú históriou, či už z pohľadu zberateľstva alebo štúdia v archívoch. Ide však o ich súkromnú činnosť, z väčšej časti bez zverejnenia výstupov.

Čl. 2 Archív, písomné pamiatky

Keď hovoríme o spracovaní materiálov o malackých dejinách, základným predpokladom zozbieranie dokumentov a ich sústredenie na jednom mieste. A tiež ich digitalizácia. Aby tieto pramene zostali k dispozícii na štúdium aj pre ďalšie generácie, je potrebné ich zachovať.

Okresný archív bol v Malackách do konca 50. rokov 20. storočia. Neskôr, keď neexistoval malacký okres, ale len Bratislava-vidiek, bol okresný archív v Modre. V Malackách archív ako inštitúcia zriadená a podporovaná štátom nebol. Rovnako ani mestom. V roku 2006 pri príležitosti 800. výročia prvej zmienky o Malackách primátor J. Ondrejka prezentoval možnosť vytvoriť v Malackách archív ako inštitúciu. Vraj po prípadnom vzniku archívu v Malackách je možné presunúť sem materiály, týkajúce sa Malaciek (a asi aj okolia). Zatiaľ k tomu neprišlo a v súčasnosti nie je známe, že by sa to menilo.

V Malackách sa nachádza archív (nie ako inštitúcia) so zaujímavými materiálmi v Múzeu Michala Tillnera, v rámci MCK Malacky. Obsahuje príležitostné dary – fragmenty z pozostalostí niekoľkých Malačanov. Významnú časť tvorí pozostalosť archívu J. V. Trebišovského, ktorú múzeum kúpilo. Súčasťou je aj niekoľko rukopisných kníh,

pochádzajúcich pôvodne z pálfyovského ústredného archívu. Tiež zápisnice malackého spolku Kasíno a pod.

Okrem toho má vlastný archív mestský úrad, farský úrad a ďalšie inštitúcie, sídlia v Malackách.

Mnoho archívnych materiálov, ktoré sa týkajú Malaciek, sa nachádza v iných mestách na Slovensku (najmä Bratislava – štátny, národný, mesta BA, vojenský, Modra, Nitra), ale aj v zahraničí (najmä Česká republika, Rakúsko a Maďarsko).

V súčasnosti veľké možnosti poskytuje internet. Dokumenty, či už všeobecné alebo konkrétne, je možné nájsť aj voľne na internetových stránkach. Momentálne aj najzaujímavejšiu kategóriu tvoria digitalizované knihy uložené v zahraničných knižniciach, v ktorých sú aj zmienky o Malackách (niektoré knihy sú voľne stiahnuteľné, z iných len konkrétne strany, resp. len časti strán), a digitalizované dokumenty z maďarských archívov, opäť na internetových stránkach. A tiež malacké matriky do roku 1895 sú digitalizované a voľne prístupné na internete.

Zoznam prameňov, resp. fondov, o ktorých vieme, že sa nachádzajú v archívoch, tvorí prílohu tohto dokumentu.

Je nepochybné, že veľká časť historických dokumentov je nenávratne stratená. Týka sa to napríklad dokumentov, zničených pri prelomových udalostiach v 20. storočí, kroník, pálfyovských materiálov, atď. Podľa J. V. Trebišovského sa pálfyovský archív, resp. jeho časť, ktorá bola v Malackách, v polovici 20. storočia zlikvidoval, on spolu s P. Deziderom Dubayom časť dokumentov zachránili, ale bol to skôr náhodný výber. Časť pálfyovského archívu si Mikuláš XIII. Pálffy zobral do Marcheggu. Rovnako knižnicu. Tieto materiály, podľa slov tamojšieho archívára prof. Temela pred časom kúpil istý bohatý arab. Niektoré dokumenty v Marcheggu vďaka Temelovi zostali a sú zachované, iné však týmto spôsobom zrejme nenávratne zmizli.

V MCK sa pracuje na digitalizácii malackých archívnych materiálov (z rôznych zdrojov) – nie je to však digitalizácia systematická, veľká časť prebieha fotografovaním materiálov položených na stole.

Čl. 3 Hmotné pamiatky – hnutelné

V Múzeu Michala Tillnera tvorí základ zbierok pozostalosť Michala Tillnera – zbierky umeleckých a úžitkových predmetov pochádzajúcich zo Záhoria a zo stredného Slovenska. Nejde teda o predmety, viažuce sa vyslovene na mesto. Navyše pri mnohých predmetoch nemáme žiadne bližšie informácie o ich pôvode.

V pálfyovskom zámku sa z inventáru nezachovalo prakticky nič. Pri prieskume v roku 2007 sa našli len úlomky kachlíc z kachiel a z jedného zo zrkadiel (v zamurovanom priestore na rohu koniarne v druhom podzemnom podlaží a v jednej z bočných chodieb druhého podzemného podlažia). Z kaplnky zostal zachovaný oltár, pred ktorým bola postavená stena. Časť pôvodného inventáru zámku sa nachádza v malackých a iných domácnostiach. Časť si odviezli Pálffyovci do Marcheggu. Časť sa priebežne predáva na aukciách najmä v zahraničí.

Oba kostoly slúžia svojmu účelu, sú vybavené príslušným zariadením a potrebnými predmetmi. Na druhej strane mnohé bohoslužobné a iné predmety, ktoré sa nepoužívali, sa v priebehu uplynulých desaťročí nenávratne stratili. Či už išlo o rabovanie počas likvidácie kláštora, údajné predaje v nasledujúcom období, požiar v kryptách, alebo o údajnú likvidáciu ďalších artefaktov v nedávnej dobe. Uvedené informácie sa týkajú najmä kláštora.

V synagóge sa pôvodné zariadenie, resp. vybavenie tiež nenachádza. Bolo zničené zrejme v období okolo druhej svetovej vojny.

Ak sa nachádzajú v Malackách aj iné hodnotné artefakty, sú v súkromných rukách.

Čl. 4 Hmotné pamiatky – nehnuteľné

Niektoré nehnuteľnosti sú zapísané v ústrednom zozname národných kultúrnych pamiatok vedenom Pamiatkovým úradom SR: františkánsky kostol s kláštorom vrátane štyroch bášť a múru, farský kostol Najsvätejšej Trojice, pálfyovský zámok s príľahlým parkom, synagóga, pamätný dom Luda Zúbka s pamätnou tabuľou, ďalej pomník padlých s tabuľou, pomník sovietskej armády, a exteriérové sochy - sv. Františka Xaverského (Severínka), sv. Anny a sv. Antona Paduánskeho.

Okrem uvedených pamiatok sa v meste nachádzajú ďalšie historicky cenné objekty, ktoré v oficiálnom pamiatkovom zozname nie sú uvedené. Štyri Božie muky - pri ceste smerom na Kostolište, Veľké Leváre, Rohožník a Pernek, prícestné kríže – pri Kukučínovej ulici, na Pezinskej, na Stupavskej, pri farskom kostole, socha sv. Floriána na Záhoráckej ulici, socha sv. Jána Nepomuckého na Dolnom konci, kaplnka sv. Anny na Stupavskej ulici, secesné budovy obecného domu a hotela Tatra, budova mlyna na Dolnom konci. Medzi pamiatky už možno radiť aj stavby z obdobia 1. ČSR (Dérerova škola, sokolovňa, elektrárň, železničná stanica, domy vojenských gážistov – staré bytovky na Partizánskej, budova Sekcie – bytovka pri železničnom priecestí na Radlinského a iné). Na starom cintoríne sa nachádza 52 náhrobkov, ktoré sú z hľadiska historického alebo umeleckého cenné a ktoré mesto Malacky považuje za chránené hroby. Zachovalo sa aj torzo židovského cintorína.

Zub času sa podpisuje pod všetky pamiatky, mnohé by si na záchranu vyžadovali veľké finančné prostriedky. Niektoré sa dočkajú rekonštrukcie, iné nie. Závisí to vždy od konkrétnych okolností (veku, vlastníkov, ľudí na úradoch, peňazí, investorov, atď.). Neexistuje systém ochrany pamiatok, ani zoznam pamiatok, cenných pre mesto Malacky. S výnimkou uvedených hrobov – ale aj tam oproti zoznamu vytvoreného pred cca 20 rokmi V. Šípom prišlo k zmenám (minimálne jeden hrob zanikol, resp. bol nahradený novým, niektoré majú nové náhrobky, mnohé sú v zlom stave). Problémom sú často financie a fakt, že väčšina objektov je v súkromných rukách.

Čl. 5 Cestovný ruch

Malacky majú potenciál prilákať turistov. A s turistami je spojený aj finančný potenciál. Ale predtým sú potrebné investície a dobrá reklama. V súčasnosti je však tento potenciál využívaný minimálne. Františkánsky Čierny kláštor so svätými schodmi a kryptami, ako aj pálfyovský zámok by mali tvoriť ťažisko. V minulosti, keď možno neboli formulované, resp. zaužívané pojmy marketing, manažment, cestovný ruch, bolo návštevníkov možno viac. Kláštor bol pútnickým miestom, známym široko-daleko. V. Šíp uvádza vo svojej knihe približné štatistické porovnanie návštevnosti malackých svätých schodov a porovnateľnej pamiatky v Českej republike. Bolo to pred dvadsiatimi rokmi, ale rozdiel bol obrovský, a určite sa to nezmenilo. Kláštor má svoju históriu, zachytenú v zachovanej kronike. Keby sme ju spoznali, zistili by sme jeho význam, aj to, ako sa dá prezentovať.

Zámok je unikátny z hľadiska staviteľa aj stavby zachovanej dodnes v prakticky rovnakej podobe ako v projekte. Bol rodovým sídlom Pálffyovcov, v istej dobe uhorských palatínov. Má tiež veľkú históriu, ale prakticky neznámu. Unikátny je aj park – žiaľ dnes úplne zdevastovaný. Vyžaduje veľké investície.

Zaujímavá je židovská synagóga. Nie je veľmi stará, ani veľmi významná z hľadiska histórie, ale je unikátom z hľadiska architektúry. Je relatívne zachovaná. Ako jediná pamiatka Malaciek je zaradená do svetovej siete geo-cachingu. Vďaka tomu ju vyhľadáva možno viac turistov ako iné pamiatky v meste, a svoje dojmy zaznamenávajú na internete. Synagóga je zaradená do siete objektov židovského kultúrneho dedičstva. Mohli by sme pokračovať aj o iných pamiatkach, zatiaľ stačí ich vymenovanie vyššie.

Turistov môžu lákať aj legendy o Malackách, napríklad tajné podzemné chodby, Pálffyho srdce, legenda o čiernom kláštore a pod.

V súčasnosti je takmer na konci cezhraničný projekt Paltour, na ktorom sa podieľali Malacky a Marchegg, posledné sídlo malackých Pálffyovcov. Výsledkom bola okrem nadviazania kontaktov s Marcheggčanmi tiež čiastočná rekonštrukcia zámku a osadenie kameňov s informačnými tabuľkami pri ôsmich pamiatkach v meste. V súčasnosti sa pracuje na ďalšom nadregionálnom projekte, ktorého podstatou je vytvorenie siete zámkov a iných pamätihodností, ktoré sa navzájom propagujú na svojich podujatiach (napr. v Malackách budeme po skončení prehliadky zámku odporúčať návštevníkom hrad Červený Kameň, a ďalšie zapojené pamiatky, a u nich budú zase odporúčať nás). Prvkom, ktorý spája tieto pamiatky, resp. mestá, je drahokam. Každé mesto si vyberie jeden drahokam, ktorý bude predstavovať pre to mesto niečo ako značku.

S turizmom a cestovným ruchom súvisí aj poskytovanie služieb (informačné, stravovacie, obchodné, ubytovacie). A okrem histórie môže turistov lákať najmä kultúra a šport. V Malackách v súčasnosti pôsobí turistická informačná kancelária (TIK). V rámci projektu Paltour vzniklo tiež Regionálne centrum destinačného manažmentu (RCDM), ktorého úlohou okrem plnenia funkcií TIKu je tiež vytvárať podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, pripravovať produkty pre turistov. V súčasnosti je turistov málo a obe inštitúcie, začlenené organizačne pod mestský úrad, sú skôr trpené.

Malacky majú v zahraničí niekoľko partnerských miest, v súčasnosti sú však kontakty obmedzené na minimum.

Čl. 6 Zhrnutie

V súčasnosti sa práca s malackou históriou deje „na kolene“, hoci s nadšením. Je vytvorený priestor v rámci Múzea Michala Tillnera, v ktorom sa dvaja pracovníci (P. Vrablec a M. Macejka; navyše sem pravidelne chodí aj P. Blažíček) venujú tejto téme (najmä práci s dokumentmi, s písomnosťami). Vedenie MCK v rámci súčasných možností podporuje všetky aktivity súvisiace so získavaním a spracúvaním dokumentov. Práca pokračuje veľkými krokmi dopredu, ale pri rozsahu dostupných materiálov a v rámci súčasných (finančných) možností nejde o systematickú činnosť, pokrývajúcu celú oblasť malackých dejín. Čo sa týka hmotných, či už hnutelných alebo nehnuteľných pamiatok, v tomto smere je to veľmi podobné. Múzeum má v správe zbierky najmä od M. Tillnera a príležitostné dary od ľudí, ale expozícia sa nemení, možnosti sú obmedzené. Problematika nehnuteľností a ich ochrany nie je v meste vôbec riešená, resp. len okrajovo, nikto za ňu nemá zodpovednosť.

Príčinou sú najmä chýbajúce financie (a s tým súvisiace personálne a materiálne zabezpečenie). A podpora zhora, ale aj zdola (od malackej verejnosti). V. Šíp pred pätnástimi rokmi napísal: „Stupeň odcudzenia obyvateľov mesta od Malaciek dosiahol kritický bod, ak ho už neprekročil. Vývoj mesta po roku 1918 a jeho deformácie po roku 1945, až do dnešných dní postupuje, ak nič nepodnikneme neodvratne k zániku identity mesta.“ Odcudzenie má viaceré príčiny. Najviac bolo mesto zasiahnuté obdobím socializmu, ideológiou, ktorá chcela, aby patrilo všetko všetkým a ktorá paradoxne používala pojem odcudzenia na pomenovanie toho, čo chcela odstrániť. Výsledok: každý sa staral o svoje, spoločné patrilo všetkým, ale zároveň nikomu. Navyše do mesta sa v priebehu rokov prisťahovalo veľa ľudí, ktorí s Malackami predtým nemali nič spoločné a nevybudovali si k mestu vzťah. Vandalizmus nie je len obraz tejto doby, ale ukazuje na vzťah obyvateľov k mestu. Keď Pálffyovci odišli, v zámku sa rabovalo. Zámocká vodáreň sa rozobrala na tehly a tie sa premenili na niektoré domy v okolí. Podobne dopadol múr okolo židovského cintorína. Na fotkách z likvidácie Malého kaštieľa vidieť tehly naskladané na paletách. Je to len niekoľko príkladov z rôznych období.

Absentujúci vzťah k mestu a k histórii, nepochopenie jej významu, to je základ celého problému. Či už z pohľadu „tých hore“, alebo „tých dole“. Chýbajúce peniaze sú až druhoradým problémom. Pri uvažovaní v horizonte tu a teraz peniaze nebudú nikdy. Nie je to však len malacký problém, ale celoslovenský. V porovnaní s Maďarmi, ktorí majú svoje archívy digitalizované a prístupné na internete, je rozdiel priepastný.

Prečo treba zmenu vo vzťahu k artefaktom, ale najmä písomnostiam, týkajúcim sa Malaciek a ich histórie? V prvom rade preto, aby sa tieto dokumenty zachovali. Aby budúce generácie mali možnosť skúmať históriu svojho mesta a regiónu komplexne. V opačnom prípade sa mnohé materiály časom z rôznych dôvodov zničia, nenávratne stratia. A naši potomkovia môžu skúmať len útržky, ktoré sa náhodne zachovajú. Význam poznania minulosti je nepopierateľný, hoci dnes ho len málokto chápe, resp. chce chápať. Ďalším dôvodom

potreby digitalizovania dokumentov je sprístupnenie týchto materiálov širším vrstvám záujemcov. Na systematickú prácu v tomto smere môže nadviazať oblasť marketingu mesta s cieľom rozvoja turistického ruchu v meste a regióne.

2. CIEĽ – IDEÁLNY STAV

Jeho predpokladom je vytvorenie múzea ako samostatnej inštitúcie. Prípadne vytvorenie dvoch samostatných inštitúcií – múzea a archívu (keď v tomto dokumente hovoríme o zriadení archívu, myslíme tým najmä vytvorenie digitálneho archívu, v ktorom budú zhromaždené dokumenty v elektronickej podobe). A tiež zmena podmienok uvedených vyššie – podpora zo strany mesta, samosprávneho kraja a ďalších inštitúcií. S tým súvisí zlepšenie finančných a materiálnych podmienok, ako aj dostatok ľudí, ktorí majú záujem o prácu s históriou. Ako vyzerá ten ideálny stav?

Čl. 1 Písomné pramene

Všetky známe dokumenty, týkajúce sa Malaciek, sú zdigitalizované, zatriedené (inventarizované), bezpečne uložené – archivované. Hmotné, papierové, ale aj digitálne. A spracované a ďalej spracovávané. Výskum pokračuje. Aktívne sa vyhľadávajú ďalšie pramene, priebežne sa dopĺňajú a spracúvajú. Priebežne sa nahrávajú spomienky ľudí a prepisujú a spracúvajú. Priebežne sa publikujú články, knihy. A múzeum vyvíja aj vzdelávaciu činnosť – jednak pre verejnosť, jednak pre zamestnancov. Digitálny archív je k dispozícii na štúdium pre verejnosť. Vzorom by mohol byť Ústav pamäti národa

Čl. 2 Hmotné pramene

Všetky dostupné hodnotnejšie artefakty, týkajúce sa mesta, sú vo vlastníctve mesta alebo MCK - originály, kópie alebo aspoň odfotené. Tvoria základ expozície múzea, spolu s písomnosťami. Expozícia predstavuje vývoj mesta a územia od stredoveku po súčasnosť (artefakty, kresby, plány, modely, fragmenty zo zámku, tehly, pálfyovské predmety).

Čl. 3 Nehnutel'nosti

V meste je vytvorený systém ochrany nehnuteľných pamiatok, pamiatková zóna. Pamiatky sú zrekonštruované a „nedotknuteľné“. Sú zdokumentované, je vytvorená fotodatabáza.

Čl. 4 Spolupráca, zaradenie do širšieho kontextu, cestovný ruch

Prebieha spolupráca s inými mestami na Slovensku a v zahraničí, vo všetkých uvedených oblastiach. Výsledky výskumnej práce sa zaraďujú do širšieho kontextu.

V nadväznosti na uvedené sú vytvorené podmienky, predpoklady na rozvoj cestovného ruchu. A tiež tlak prostredníctvom verejnej mienky, s využitím poznatkov o minulosti, na rozhodnutia smerujúce do budúcnosti.

V nasledujúcej časti sa budeme podrobnejšie venovať otázke rozvoja v oblasti archívu a písomných dokumentov o minulosti.

3. ALTERNATÍVY Z HĽADISKA ORGANIZAČNÉHO USPORIADANIA S MOŽNOSŤAMI FINANČNÉHO KRYTIA (V SÚČASNÝCH PODMIENKACH)

Uvádzame päť alternatív vytvorenia, resp. pôsobenia archívu v Malackách (ďalej aj „organizácie“). Prvé dve počítajú so zriadením archívu „zhora“, teda orgánmi samosprávy. Ďalšie dve počítajú s opačným postupom – zriadením „zdola“, na súkromnej báze, teda bez podpory orgánov verejnej správy. Piatou možnosťou je zachovanie súčasného stavu s posilnením významu archívu. Spomedzi nižšie uvedených piatich alternatív sa najlepšie javia možnosti zriadenia právnických osôb mestom Malacký, BSK alebo rozšírenia archívu v rámci súčasného Múzea Michala Tillnera. Zdá sa, že pri týchto alternatívach by mala byť lepšia možnosť verejnej kontroly a tlaku na žiaduce fungovanie organizácie.

Čl. 1 Vytvorenie samostatnej inštitúcie archívu zriadenej mestom Malacký

Táto alternatíva predpokladá záujem mesta Malacký o zriadenie takejto inštitúcie, ktorá by bola právnickou osobou. Podľa zákona o obecnom zriadení § 11 ods. 4 písm. l) môže obecné zastupiteľstvo „zriaďovať, zrušovať a kontrolovať rozpočtové a príspevkové organizácie obce a na návrh starostu vymenúvať a odvolávať ich vedúcich (riaditeľov), zakladať a zrušovať obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovať zástupcov obce do ich štatutárnych a kontrolných orgánov, ako aj schvaľovať majetkovú účasť obce v právnickej osobe“.

Pri tejto alternatíve by bolo asi najlepším riešením zriadenie príspevkovej organizácie mesta, pričom možné sú dva varianty – samostatný archív mesta, alebo archív spojený s múzeom.

Z hľadiska financovania by bola organizácia napojená na mestský rozpočet, pričom by získavala peniaze aj z iných zdrojov, najmä z grantov a z výsledkov svojej činnosti. Významné je, že by nebola odkázaná len na úspech pri žiadostiach o granty, dary a pod.

Konkrétnym možným zdrojom sú dotácie od Ministerstva kultúry SR, dotácie od BSK, dotácie z firemných a iných grantových systémov.

Čl. 2 Vytvorenie samostatnej inštitúcie archívu zriadenej Bratislavským samosprávnym krajom (BSK)

Táto alternatíva predpokladá záujem BSK o zriadenie takejto inštitúcie, ktorá by bola právnickou osobou. Podľa zákona o samosprávnych krajoch, § 11 ods. 2 písm. je zastupiteľstvu samosprávneho kraja vyhradené „zriaďovať, zakladať, zrušovať a kontrolovať právnické osoby

samosprávneho kraja a na návrh predsedu vymenúvať a odvolávať ich vedúcich (riaditeľov), ak osobitný zákon neustanovuje inak, ako aj schvaľovať majetkovú účasť samosprávneho kraja v právnickej osobe“. Za zmienku stojí fakt, že v malackom okrese je zrejme jedinou inštitúciou, ktorá má v predmete činnosti oblasť kultúry a vzdelávania, Gymnázium ul. 1. mája, pričom v pezinskom okrese pôsobí pod zriaďovateľskou pôsobnosťou BSK Malokarpatské osvetové stredisko Modra, Malokarpatská knižnica v Pezinku a Malokarpatské múzeum v Pezinku. Ako aj Regionálna rozvojová agentúra Senec – Pezinok.

Ak by taká organizácia vznikla, z hľadiska financovania by bola napojená na rozpočet BSK, pričom by získavala peniaze podobne ako pri mestskej organizácii aj z iných zdrojov (najmä z grantov a z výsledkov svojej činnosti). Rovnako ako mestská organizácia ani krajská by nebola odkázaná len na granty, dary a pod.

Možnosti financovania okrem rozpočtu BSK sú rovnaké ako pri organizácii zriadenej mestom.

Čl. 3 Vytvorenie samostatnej inštitúcie archívu, zriadenej na báze občianskeho združenia

V tomto prípade nie je možné počítať s priamou podporou štátu, resp. verejných orgánov. Združenie by bolo odkázané výlučne na granty z projektov (uvedené vyššie) a na príjmy z vlastnej činnosti. Predpokladom, aspoň v prvej fáze, je dobrovoľnícka činnosť členov združenia vo voľnom čase – keďže po založení združenia zrejme nebude z finančných dôvodov možné nikoho zamestnať. Išlo by teda o budovanie archívu „na kolene“. V neskoršom období by bolo možné pri realizácii dlhodobějších projektov a pri zabezpečení pravidelných príjmov zamestnať ľudí a rozvíjať činnosť archívu.

Čl. 4 Vytvorenie samostatnej inštitúcie archívu, založenej na súkromnej báze, súkromnom kapitáli

Rovnako ako v predchádzajúcom prípade nie je možné počítať s priamou podporou štátu, resp. verejných orgánov. Hlavným zdrojom financií, aspoň pri začiatku fungovania združenia, by boli peniaze mecenáša, ktorý by mal záujem na existencii a pôsobení inštitúcie. A tiež peniaze, rovnako ako v ostatných prípadoch, z grantov. V tom prípade, že by bol zabezpečený pravidelný príjem, bolo by možné zamestnať ľudí a začať naplno s činnosťou archívu.

Čl. 5 Bez zmeny – archív funguje pod MCK Malacky

V súčasnosti je hlavná činnosť MCK definovaná takto:

- organizovanie kultúrno-spoločenských a výchovno-vzdelávacích aktivít, prostredníctvom umeleckých, kultúrnych, vzdelávacích a výchovných podujatí, expozícií, klubovej a záujmovo-umeleckej činnosti,
- vytváranie, spracúvanie, evidovanie a poskytovanie fondu knižnice a fondu múzea verejnosti,
- poskytovanie odbornej metodologickej pomoci v kultúrno-výchovnej práci.

Organizácia bola podľa štatútu zriadená za účelom organizovania kultúrno-spoločenských a výchovno-vzdelávacích programov.

Archívne materiály – písomnosti patria ako zbierky do fondu Múzea Michala Tillnera, teda v štatúte sa s nimi vo všeobecnosti počíta. Bolo by však žiaduce zvýrazniť význam archívu jeho uvedením ako samostatnej zložky, popri múzeu, a tiež vytvorením minimálnych podmienok. A tiež rozšíriť formuláciu týkajúcu sa účelu zriadenia organizácie. Toto je možné zrealizovať pri primeranom navýšení rozpočtu MCK.

V súčasnosti v múzeu prebieha práca s historickými dokumentmi, digitalizácia dokumentov zo zbierky múzea, ale aj z iných zdrojov, a budovanie digitálneho archívu. No nedeje sa to systematicky, z dôvodov uvedených vyššie.

4. NÁROKY NA ZAČIATOK

Čl. 1 Minimálne nároky

- jedna miestnosť
- dve osoby na pracovný pomer, ďalšie osoby ako externí spolupracovníci
- dva počítače, externé disky, kvalitný skener (aspoň formát A3), kvalitný fotoaparát
- najmä: peniaze na zaplatenie externých spolupracovníkov (výskum, spracovanie)

Čl. 2 Ideálne predpoklady

- tri miestnosti
- štyri osoby na pracovný pomer, ďalšie osoby ako externí spolupracovníci
- päť počítačov
- tri skenery, z toho jeden formát A3 a jeden formát A2
- dva kvalitné fotoaparáty, dva diktafóny, jedna videokamera
- najmä: peniaze na zaplatenie externých spolupracovníkov (výskum, spracovanie)
- (uvedené ideálne predpoklady uvádzame len ako príklad, horná hranica nie je limitovaná – od nej závisí rýchlosť rozbehnutia a fungovania projektu)

Príloha

Archívy, ktoré obsahujú pramene, týkajúce sa Malaciek

1. Archív MCK Malacky

- materiály z pálfyovského hausarchívu, týkajúce sa pálfyovského panstva
- zápisnice malackého Kasína
- pozostalosť Júliusa V. Trebišovského (osobné dokumenty, poznámky, korešpondencia, františkánske gymnázium, Spolok záhorských akademikov)
- pozostalosť rodiny Hanušovej (osobné dokumenty)
- periodiká Vasárnapi ujszág (1882-1903) a Allgemeine illustrierte Zeitung (1886, 1887, 1891) a iné
- kanonická vizitácia Jakubov 1784

2. Archív mestského úradu Malacky

- katastrálna kniha z roku 1909 (kataszteri telekkönyve)
- písomnosti týkajúce sa stavieb a plánov v Malackách v období cca od r. 1960

3. Štátny archív Bratislava

a) Štátna moc, správa a samospráva

Bratislavská župa I, 1398 - 1922

- **Dôverné spisy hlavného župana 1875 – 1913** (systematický katalóg)
- **Prezidiálne spisy župana 1919 – 1922**, systematický katalóg
- **Podžupanské spisy, I. zväzok, 1. diel, 1914 – 1918**, výberový katalóg
- **Podžupanské spisy, I. zväzok, 2. diel, 1914 – 1918**, výberový katalóg
- **Kongregačné písomnosti, I zväzok, 1579 – 1740**, inventár,
- **Kongregačné písomnosti, II zväzok, 1741 – 1760**, inventár
- **Kongregačné písomnosti, III. zväzok, 1761 – 1775**, inventár
- **Kongregačné písomnosti, IV. zväzok, 1776 – 1785**, inventár
- **Kongregačné písomnosti, Dodatok (k zv. I. – IV), V. zväzok, 1573 – 1784**, inventár
- **Kongregačné písomnosti, VI. zväzok, 1785 – 1787, I-III. časť**, inventáre
- **Zápisnice municipálneho výboru, I. zväzok, 1867 – 1871**, katalóg
- **Zápisnice municipálneho výboru, II. zväzok, 1872 – 1879, I. a II. časť**, katalógy
- **Zápisnice municipálneho výboru, III. zväzok, 1880 – 1883**, katalóg
- **Zápisnice municipálneho výboru, IV. zväzok, 1884 – 1887**, katalóg
- **Zápisnice municipálneho výboru, V. zväzok 1888 - 1895**, katalóg
- **Zápisnice municipálneho výboru, VI. zväzok, 1896 – 1898**, katalóg
- **Zápisnice municipálneho výboru, IX. zväzok, 1905 – 1908**, katalóg
- **Zápisnice municipálneho výboru, XII. zväzok, 1915 – 1916**, katalóg
- **Permanentná deputácia Bratislavskej župy 1848 – 1849**, katalóg
- **Župa Bratislavská – súdne písomnosti, Trestné procesy 1631 – 1853, Spisy trestného súdu 1670 – 1853**, čiastkový inventár

Bratislavská župa II, 1923 – 1928

- **Administratívne písomnosti 1923 – 1928**, inventár
- **Prezidiálne spisy 1923 – 1928, I. diel 1923 – 1924**, katalóg
- **Prezidiálne spisy 1923 – 1928, II. diel 1925 – 1926**, katalóg
- **Prezidiálne spisy 1923 – 1928, III. diel 1927 – 1928**, katalóg
- **Prezidiálne spisy 1923 – 1928, IV. diel, registre k I. - III. dielu**,
- **Župný úrad v Bratislave 1923 – 1928**, Robotnícke hnutie a dejiny KSČ, katalóg

Bratislavská župa III, 1940 – 1945

- **1940 – 1945**, inventár
- **Prezidiálne spisy župana, 1940 – 1945**, Výberový katalóg k dejinám KSČ a protifašistického odboja

Služnovské úrady (do roku 1922)

- **Služnovské úrady Bratislavskej župy, združený inventár**
- Služnovský úrad v Malackách, 1854 – 1922

Krajský národný výbor v Bratislave 1949 – 1960

- **Sekretariát predsedu KNV 1949 – 1960, odbor pre vnútorne veci 1949 – 1960, krajská plánovacia komisia 1948 – 1960, kádrový odbor 1949 – 1960, odbor školstva a kultúry (1924) 1949 – 1960, odbor pracovných síl a sociálneho zabezpečenia 1949 – 1960, zdravotný odbor 1949 – 1960, finančný odbor 1949 – 1960, odbor miestneho hospodárstva a dopravy 1949 – 1960, poľnohospodársky odbor 1949 – 1960, cirkevný odbor (1896) 1949 – 1959, odbor výstavby a vodného hospodárstva (1935) 1949 – 1960, odbor organizačný a kontrolný 1949 – 1960, čiastkové inventáre**
- **Súpis dokumentov k dejinám národných výborov na Slovensku 1949 – 1969**, výberový katalóg
- **Finančný odbor, Presídlenci z Maďarska do Československa**, register presídlencov
- **KNV v Bratislave, finančný odbor, Presídlenci z Československa do Maďarska**, register vysídlencov
- **Hospodárska kontrolná služba (1945 – 1953)**, združený inventár

Západoslovenský krajský národný výbor v Bratislave 1960 – 1969

- **Plénum, rada a sekretariát predsedu Zs KNV 1960 – 1969, odbor dopravy 1960 – 1969, odbor pracovných síl 1960 – 1969, odbor priemyslu a miestneho hospodárstva 1960 – 1969, odbor sociálneho zabezpečenia 1960 – 1969, odbor školstva a kultúry 1960 – 1969, odbor vodného a lesného hospodárstva a poľnohospodárstva 1960 – 1969, odbor výstavby 1960 – 1969, odbor zdravotníctva 1960 – 1969, odbor obchodu 1960 – 1969, kontrolný odbor 1965 – 1967, Komisia ľudovej kontroly Zs KNV 1967 – 1969, oddelenie zvláštnych úloh 1960 – 1968, čiastkové inventáre**
- **Súpis dokumentov k dejinám národných výborov na Slovensku 1949 – 1969**, výberový katalóg

Iné úrady

- **Krajská komisia ľudovej kontroly a štatistiky v Bratislave (1961) 1963-1967**, inventár
- **Pracovná skupina pozemkovej reformy v Prahe pre Bratislavský kraj 1946 – 1957**, inventár
- **Verejnosprávny výbor v Bratislavskej župe 1876 – 1919**, inventár
- **Zmocnenec Štátneho úradu plánovacieho v Bratislave 1950 – 1953**, inventár

b) Justícia

Súdy

- **Krajský súd v Bratislave 1898 – 1949**, čiastkový inventár
- **Občianske záležitosti, zn. “FL” 1921 – 1924**, (vyhlásenia za mŕtvych a adopčné záležitosti), register
- **Prezidiálne spisy 1924 – 1948**, čiastkový inventár
- **Trestné spisy 1924 – 1933**, I. zväzok, katalóg
- **Trestné spisy 1934 – 1937**, II. zväzok, katalóg
- **Trestné spisy 1938 – 1940**, III. zväzok, katalóg
- **Trestné spisy 1940 – 1945**, IV. zväzok, katalóg
- **Trestné spisy 1946 – 1948**, V. zväzok, katalóg
- **Trestné spisy 1924 – 1949**, register obžalovaných
- **Tlačové spisy 1924 – 1943**, I.-III. diel, katalógy
- **Firemný register 1924 - 1948**, inventár
- **Krajský súd v Bratislave 1901 – 1945**, Výberový katalóg k dejinám robotníckeho hnutia a KSČ
- **Krajský súd v Bratislave, Zn. “To” (1949) 1953 – 1970**, Menný register
- **Štátny súd v Bratislave, III. oddelenie 1948 – 1952**, Osobný register obžalovaných
- **Ľudové sudy v Bratislavskom kraji, 1945 – 1948**, Registre obžalovaných
- **Písomnosti z činnosti ľudového súdництва v rokoch 1945 – 1948 na území Západoslovenského kraja**, združený inventár

Arbitráže

- **Štátna arbitráž v Bratislave**, združený inventár

c) Hospodárstvo

- **Energetické závody na Slovensku 1901 – 1960**, združený inventár (neviem, či obsahuje pramene k Malackám)
- **Kablo, n. p. Bratislava 1945 - 1992**, inventár (neviem, či obsahuje pramene k Malackám)

d) Politické strany, orgány a spoločenské organizácie Národného frontu

- **Krajský výbor zväzu protifašistických bojovníkov v Bratislave 1952 – 1960**, inventár (neviem, či obsahuje pramene k Malackám)

e) Náboženské organizácie

- **Archív Mariánskej provincie františkánov v Bratislave, (1092) 1253 – 1918**, inventár
- **Fragmenty archívu Salvatoriánskej provincie františkánov na Slovensku, 1918 – 1950**, inventár

f) Osobné fondy

- **Osobná pozostalosť Dr. Věvlada Jozefa Gajdoša 1907 – 1978**, inventár

g) Zbierky

- **Zbierka armálesov 1434-1823**, inventár
- **Zbierka cirkevných matrík Bratislava 1600 – 1950**, inventár
- **Zbierka cirkevných matrík, 1600 – 1950, I. zv.**, inventár
- **Zbierka cirkevných matrík, 1600 – 1950, II. zv.**, inventár
- **Zbierka pečatidiel**, súpis
- **Zbierka plagátov a novín**, súpis
- **Župa Bratislavská I, Urbarialia, mapy a plány**, Súpis máp

4. Štátny archív v Bratislave, pobočka v Modre

a) Štátna moc, správa a samospráva

Daňové a berné úrady

- **Dôchodkový kontrolný úrad v Malackách**, 1926 - 1949, 1 bm.

Okresné úrady do roku 1945

- **Okresný úrad v Malackách**, (1885) 1923 – 1945 (1949), 35,50 bm, I.

Finančné správy

- **Okresná finančná správa Bratislava - vidiek**, 1976 - 1983, 0,30 bm.

Štátne odborné úrady do roku 1945

- **Najvyšší úrad pre zásobovanie, hospodárska kontrolná služba v Malackách**, 1943 - 1944, 0,10 bm.
- **Úrad práce v Malackách**, 1941 - 1945, 0,24 bm, I.

Okresné národné výbory v rokoch 1945 – 1990

- **Okresný národný výbor Bratislava - vidiek**, (1958) 1960 - 1996, 726,10 bm.
- **Okresný národný výbor v Malackách**, 1945 - 1960, 183 bm, I.

Štátne odborné úrady v rokoch 1945 – 1990

- **Útvar hlavného architekta pri Okresnom národnom výbore Bratislava - vidiek**, 1971 - 1980, 28,50 bm.
- **Okresná pamiatková správa v Pezinku**, 1979 - 1984, 3,60 bm.
- **Správa geodézie a kartografie v Bratislave – stredisko geodézie Bratislava - vidiek**, (1897) 1953 - 1961, 2,60 bm.
- **Okresný úrad ochrany práce v Malackách**, 1946 - 1949, 0,36 bm I.

- **Okresná správa ciest Bratislava - vidiek**, 1961 - 1986, 6 bm.
- **Okresná poľnohospodárska správa Bratislava - vidiek**, 1961 - 1989, 68 bm.

Okresné kontrolné a štatistické orgány v rokoch 1945 – 1990

- **Výbor ľudovej kontroly Okresného národného výboru Bratislava - vidiek**, 1962 - 1986, 30 bm.
- **Okresná služba Štátneho úradu štatistického v Malackách**, 1949 - 1960, 5,60 bm, I.
- **Okresné oddelenie Slovenského štatistického úradu Bratislava - vidiek**, 1978 - 1987, 83,40 bm.
- **Slovenský štatistický úrad - operáty zo sčítania ľudí, domov a bytov**, 1961, 3,40 bm.

Mestečká do roku 1945

- **Mestečko Malacky**, 1768 - 1930, 2 bm, I.
- **Mestečko Stupava**, 1667 – 20. stor., 0,58 bm,I.

Notárske úrady do roku 1945

- **Obecný notársky úrad v Malackách**, 1892 - 1945, 6,90 bm, I.

Mestské národné výbory v rokoch 1945 – 1990

- **Mestský národný výbor v Malackách**, 1939 - 1976, 19,40 bm.

b) Justícia

Okresné sudy od roku 1872

- **Okresný súd v Malackách**, 1855 - 1959, 13,40 bm, I.

Orgány prokuratúry

- **Okresná prokuratúra v Malackách**, 1949 - 1958, 1,80 bm.

c) Finančníctvo

Banky

- **Sedliacka banka v Malackách**, 1942 - 1951, 0,30 bm.
- **Slovenská ľudová banka v Malackách**, 1930 - 1945, 0,10 bm.
- **Slovenská Tatrabanka v Malackách**, 1941 - 1953, 0,70 bm.

Sporiteľne

- **Roľnícka vzájomná pokladnica v Malackách**, 1925 - 1950, 0,80 bm.
- **Slovenská pomocná pokladnica v Malackách**, 1930 - 1945, 0,10 bm.
- **Zväz roľníckych vzájomných pokladníc v Malackách**, 1946 - 1950, 0,10 bm.
- **Živnostenský úverový ústav v Malackách**, 1925 - 1953, 1 bm.

d) Hospodárstvo

Energetický priemysel

- **Obecná elektráreň v Malackách**, 1926 - 1930, 0,05 bm.

Štátne majetky

- **Štátny majetok v Senci**, 1949 - 1994, 42 bm.
- **Štátny majetok, národný podnik v Malackách**, 1960 - 1966, 2,50 bm.

Iné vodohospodárske podniky

- **Západoslovenské vodárne a kanalizácie Bratislava - vidiek**, 1956 - 1985, 1,10 bm.

Spoje

- **Stredisko poštovej prevádzky Bratislava - vidiek**, 1961 - 1995, 0,70 bm.

Služby

- **Reštaurácie a jedálne v Malackách**, 1964 - 1991, 2 bm.

Bytové hospodárstvo

- **Okresný podnik bytového hospodárstva v Malackách**, 1958 - 1968, 0,36 bm.

e) Družstevníctvo

Spotrebné družstvá

- **Jednota, ľudové spotrebné družstvo Bratislava - vidiek**, 1953 -1987, 54,15 bm.

Iné družstevné organizácie

- **Družstevná cestovná kancelária Tatratour v Malackách**, 1969 – 1981, 2,20 bm.

Stavebné bytové družstvá

- **Stavebné bytové družstvo občanov v Pezinku**, 1965 - 1971, 0,20 bm.

f) Politické strany, orgány a spoločenské orgány Národného frontu

Politické strany

- **Okresný výbor Komunistickej strany Slovenska Bratislava -vidiek**, 1945 - 1970, 11 bm.
- **Okresný výbor Komunistickej strany Slovenska v Malackách**, 1947 - 1960, 5,20 bm.
- **Závodná organizácia Komunistickej strany Slovenska pri Okresnom národnom výbore v Malackách**, 1948 - 1949, 0,12 bm.

Zväzy

- **Okresné združenie Jednotného zväzu slovenských roľníkov v Pezinku**, 1947 - 1952, 1,05 bm.

- **Okresné združenie Jednotného zväzu slovenských roľníkov v Malackách, 1949 - 1950, 0,12 bm.**
- **Okresný výbor Zväzu Cigánov – Rómov na Slovensku Bratislava - vidiek, 1969 - 1973, 0,80 bm.**

Odborové hnutie

- **Okresná odborová rada Bratislava - vidiek, 1960 - 1989, 11,20 bm.**
- **Závodná organizácia Revolučného odborového hnutia pri závode Zelenina v Malackách, 1981 - 1991, 1,50 bm.**
- **Závodná organizácia Revolučného odborového hnutia pri Okresnom národnom výbore v Malackách, 1948 - 1960, 0,40 bm.**

Orgány Národného frontu

- **Okresný výbor Slovenského národného frontu Bratislava - vidiek, 1948 - 1990, 10 bm, I.**
- **Miestny akčný výbor Slovenského národného frontu v Kráľovej pri Senci, 1948 - 1949, 0,10 bm.**
- **Okresný výbor Slovenského národného frontu v Malackách, 1948 - 1959, 3 bm, I.**

Spoločenské organizácie Národného frontu a ich zariadenia

- **Miestna pobočka Zväzu protifašistických bojovníkov v Malackách, 1950 - 1964, 0,24 bm.**
- **Miestna pobočka Zväzu vojakov Slovenského národného povstania v Malackách, 1945 - 1952, 0,25 bm.**
- **Okresný výbor Zväzu protifašistických bojovníkov v Malackách, 1949 - 1954, 0,80 bm.**
- **Okresný výbor Zväzu vojakov Slovenského národného povstania v Malackách, 1945 - 1948, 0,50 bm.**
- **Predsedníctvo Okresného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Bratislava - vidiek, 1966 - 1981, 3,50 bm.**
- **Okresný výbor Zväzu požiarnej ochrany Bratislava - vidiek, 1960 - 1984, 13 bm.**
- **Okresný výbor socialistického zväzu mládeže Bratislava - vidiek, 1960 - 1983, 17 bm.**
- **Dedinská organizácia Československého zväzu mládeže pri Okresnom národnom výbore v Malackách, 1959 - 1960, 0,10 bm.**
- **Okresný výbor Československého zväzu požiarnej ochrany v Malackách, 1952 – 1955, 0,02 bm.**
- **Okresný výbor Zväzu československo - sovietskeho priateľstva v Malackách, 1951 - 1959, 1,20 bm.**
- **Okresný výbor Československého zväzu telesnej výchovy Bratislava - vidiek, 1953 - 1963, 0,60 bm.**
- **Okresný výbor Československého zväzu telesnej výchovy v Malackách, 1956 - 1957, 0,08 bm.**
- **Československý poľovnícky zväz Bratislava - vidiek, 1961 - 1983, 3,50 bm.**
- **Okresný výbor Slovenského zväzu žien Bratislava - vidiek, 1976 - 1990, 2,50 bm.**
- **Okresný výbor Československého Červeného kríža v Malackách, 1954 - 1958, 0,12 bm.**

- **Okresný výbor Československého Červeného kríža Bratislava - vidiek, 1956 - 1967, 3 bm.**

g) Veda, kultúra a osвета

Domy kultúry a osvety

- **Mestský dom osvety v Malackách, 1954 - 1969, 1,20 bm.**

Osvetové strediská

- **Okresné osvetové stredisko Bratislava - vidiek v Pezinku, 1963 - 1985, 0,90 bm.**

Osvetové rady

- **Okresná osvetová rada v Malackách, 1946 - 1949, 0,15 bm.**

Vydavateľstvá a redakcie

- **Redakcia Nový život pri Okresnom národnom výbore Bratislava - vidiek, 1959 - 1966, 0,60 bm.**
- **Redakčná komisia Vlastivedného zborníka okresu Bratislavského a Malackého, 1930 - 1938, 0,10 bm.**

Knižnice

- **Mestská knižnica v Malackách, 1955 - 1968, 0,50 bm.**

h) Školstvo

Stredné všeobecnovzdelávacie školy

- **Stredná všeobecnovzdelávacia škola v Malackách, 1953 - 1969, 0,20 bm.**
- **Gymnázium v Malackách, 1927 - 1953, 2,30 bm.**
- **Gymnázium v Malackách II, 1970 - 1972, 5,80 bm.**

Učňovské školy

- **Poľnohospodárske odborné učilište v Malackách, 1958 - 1972, 4,15 bm.**
- **Obecná učňovská škola v Malackách, 1929 - 1944, 0,40 bm.**

Základné školy

- **Osemročná stredná škola v Malackách, 1885 - 1950, 2,80 bm.**
- **Rímskokatolícka ľudová škola v Malackách, 1885 - 1945, 1,50 bm.**
- **Stredná škola v Malackách, 1919 - 1953, 1,20 bm.**

Školské správy

- **Školský inšpektorát v Malackách, 1921 - 1950, 2,70 bm.**

g) Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

Lekárne a lekárenská služba

- **Okresná lekárenská služba Okresného ústavu národného zdravia Bratislava - vidiek, 1960 - 1981, 2,30 bm.**

Iné zdravotnícke zariadenia

- **Okresné veterinárne zariadenie Bratislava - vidiek, 1963, 1966, 0,12 bm.**

- **Centrálherba v Malackách**, 1948 - 1957, 0,40 bm.

Nemocenské a sociálne poistenie

- **Okresný zbor Liečebného fondu verejných zamestnancov okresu Malacky**, 1930 - 1939, 0,12 bm.
- **Okresný zbor Liečebného fondu verejných zamestnancov v Modre**, 1926 - 1938, 0,30 bm.
- **Okresná správa nemocenského poistenia Bratislava - vidiek**, 1960 - 1977, 5,20 bm.

Ústavy sociálnej starostlivosti pre dospelých

- **Okresný ústav sociálnej starostlivosti Bratislava - vidiek**, 1981 - 1990, 3 bm.

Ústavy sociálnej starostlivosti pre deti a mládež

- **Detský domov v Malackách**, 1935 - 1946, 0,12 bm.

Iné sociálne inštitúcie

- **Okresná starostlivosť o mládež v Malackách**, 1945 - 1948, 4 bm.

h) Náboženské organizácie

Rehole, rády, kongregácie, združenia

- **Františkáni v Malackách**, 1865 - 1949, 0,15 bm.

i) Cechy, spolky a záujmové organizácie

Živnostenské spoločenstvá

- **Okresné živnostenské spoločenstvo v Malackách**, 1895 - 1952, 1,60 bm, I.
- **Odborné spoločenstvo murárskych majstrov pre Slovensko v Bratislave - pobočka v Malackách**, 1947 - 1948, 0,12 bm, I.
- **Odbor pekárov a príbuzných živností pri Okresnom živnostenskom spoločenstve v Malackách**, 1920 - 1936, 0,02 bm, I.
- **Obchodné grémium v Malackách**, 1926 - 1952, 0,50 bm, I.
- **Odborné spoločenstvo hostinských a výčapníkov pre okres Malacky**, 1930 - 1951, 0,25 bm, I.

Spolky

- **Masarykova letecká liga - pobočka v Malackách**, 1935, 0,12 bm.
- **Okresná hasičská jednota v Malackách**, 1929 - 1951, 0,60 bm.
- **Robotnícky spevácky zbor Záhoran v Malackách**, 1934 - 1938, 0,20 bm.
- **Spolok záhorských akademikov v Malackách**, 1932 - 1942, 0,12 bm.

Záujmové organizácie

- **Miestna jednota Československej obce legionárskej v Malackách**, 1931 - 1948, 0,25 bm.

Cechy

- **Cechy v Malackách**, 1833 - 1836, 0,12 bm, I.
- **Cechy murárov na panstve Stupava a Plaveč**, 1660, 0,04 bm, I.

j) Zbierky

Matriky

- **Zbierka druhopisov cirkevných matrík okresu Malacky, 1825 - 1895, 5,50 bm.**

Rukopisy (rozličnej proveniencie)

- **Zbierka hudobnín piaristických kláštorov v Svätom Jure a Podolínci, 1701 - 1948, 8 bm.**
- **Zbierka piesní s notami z regiónu Bratislava - vidiek, 1940 -1942, 0,12 bm.**
- **Zbierka piesní s notami z okolia Pezinka, 1940 - 1945, 0,12 bm.**
- **Zbierka kroník ostatných organizácií a inštitúcií, 1682 - 1991, 0,80 bm.**
- **Zbierka obecných kroník, 1898 - 1993, 1,15 bm.**
- **Zbierka školských kroník, 1918 - 1986, 0,85 bm.**

Mapy, plány a technická dokumentácia

- **Zbierka máp a plánov, 1760 - 1985, ks.391, I.**

Plagáty a letáky

- **Zbierka plagátov a letákov, 1832 - 1985, 5,90 bm, I.**

5. Slovenský národný archív

a) Veda, kultúra a osвета

Veda

- **Geriatrické centrum Malacky, 1978-1995, 0,50 bm.**

b) Rody a panstvá

Rody

- **Pálfi (Pálffy) - Ústredný pálfiovský archív, 1287-1863, 35,3 b.m**
- **Pálfi (Pálffy) - malacká línia, 1580-1841, 2,6 b.m., Inventár.**

Panstvá

- **Pálfi (Pálffy) - Ústredná správa majetkov Pavla Pálfi, 1695-1706, 0,25 b.m.**
- **Pálfi (Pálffy) - Ústredná správa majetkov Mikuláša Pálfi, 1646-1752, 31 b.m.,**
- **Pálfi (Pálffy) - Ústredná správa majetkov malackej línie, 1745-1945, 85 b.m.**
- **Pálfi (Pálffy) - Panstvo Malacky, 1679-1931, 25,9 b.m.**
- **Pálfi (Pálffy) - Zbierka máp a plánov pálfiovských panstiev, 1712-1935.**

c) Iné archívne fondy

- **Sčítanie ľudu 1870, 0,125 b.m.**
- **Sčítanie ľudu 1930, 1930, 147,5 b.m., Inventár.**
- **Sčítanie ľudu 1940, 1940, 670,5 b.m.**
- **Sčítanie ľudu a pôdy v roku 1950, 1950, 1 355 b.m.**
- **Sčítanie ľudu 1961, 1961, 600 b.m.**
- **Sčítanie ľudu 1970, 1970, 147 b.m.**

- Sčítanie ľudu 1980, 1980, 460 b.m.

6. Archív mesta Bratislavy

a) Štátna moc, správa a samospráva

Náboženské organizácie

- **Františkáni v Bratislave, 1502 - 1950, 2,31 bm, I.**

b) Rodiny a osoby

Osobné fondy

- **František Kopernický, 1823 - 1915, 0,01 bm, I.**

c) jednotliviny týkajúce sa Plaveckého panstva

7. Vojenský historický archív Bratislava

a) Archívne fondy československej armády v rokoch 1918 – 1939

Dočasné vojenské veliteľstvá na Slovensku v rokoch 1918-1920

- **Veliteľstvo úseku moravského v Malackách, 1919 – 1920, 2 škatule, nespracované**

Orgány československej vojenskej správy na Slovensku v rokoch 1919-1939

Veliteľstvá výcvikových táborov

- **Výcvikový tábor v Plaveckom Podhradí a na Tureckom vrchu, 1937 – 1938, 1 škatuľa, nesprac.**

b) archívne fondy česko-slovenskej armády v rokoch 1945-1992

Cestné a stavebné útvary

- **4. pevnostný prápor, 1952 – 1955, 6 bm, nesprac. (spisy)**

Civilná obrana

- **Vojenský útvar CO Malacky, 1954 – 1970, 38 bm., nesprac. (spisy a dokumentácia spoločenských organizácií)**
- **Štáb CO Západoslovenského kraja Bratislava, 1951 – 1970, 10 bm., nesprac.**
- **Rada obrany Západoslovenského kraja vrátane okresov, 1969 – 1970, 5 bm., nesprac.**

Letectvo

- **Letecká strelnica Kuchyňa, 1946 – 1963, 10 bm., nesprac.**
- **Výcviková základňa letectva Kuchyňa, 1953 – 1970, 49 bm., nesprac.**

Vojenská správa

Doplňovanie vojsk I – Ž

- **Okresná vojenská správa Malacky, 1951 – 1960, 6 bm., nesprac**

Správa vojenskej výroby a preberania materiálu

- **Zástupca vojenskej správy pri n.p. Kablo – závod Malacky, 1970, 1 bm., nesprac.**

Zabezpečovacie útvary a jednotky

- **Veliteľstvo VVP Turecký Vrch, 1951 – 1970, 9 bm., nesprac.**

Základne, sklady, dielne, opravovne a podniky

- **Vojenské lesy a majetky, n.p., Malacky, 1945 – 1957, 2 bm., nesprac.**

8. Archív Pamiatkového ústavu

- Malacky, v parku, hala športová, proj.úloha, 1973, signatúra A – 6321
- Malacky, historické jadro, územný projekt, koncept riešeni, 1986, A – 6322
- Malacky, historické jadro, proj. úloha, 1985, A – 6498
- Malacky, Zámocká 18, kaštieľ, proj. úloha, 1973, A – 6325
- Malacky, Zámocká 18, kaštieľ, zad.proj., vyk.proj., 1961, A – 6499
- Malacky, Zámocká 18, kaštieľ, Dok.vyk.rešt.prác, 1997, R – 3336
- Malacky, kláštor františkánov, Návrh na rešt.obrazu, AB, obraz, Terézia z Avily, Merzell, 1996, R – 2830
- Malacky, kláštor františkánov, Rešt.prieskum fasády, 1995, R – 2980
- Malacky, r.k.P.M.Nepoškrvené počatie kostol, epitaf, M.Pálffy, Zámer na rešt.epitafu, Havlík, 1995, R – 2979
- Malacky, Širokého ul. 998, dom ľudový, pôdorys, 1956, V – 6017
- Malacky, Širokého ul. 4, dom meštiansky, pôdorys prízemia, 1956, V – 6334
- Malacky, Záhorácka ul. 6, dom meštiansky, jedn.proj., gen.oprava, 1984, A – 6324
- Malacky, Sládkovičova ul. 3, pamätný dom Ľ. Zúbka, Návrh na zápis do ÚZKP, T – 5210
- Malacky, r.k. fara, obraz sv.Terézie, Návrh na vyhlásenie za KP, 1995, T – 4096
- Malacky, budova čistiarne odpadových vôd, Návrh zadania stavby, 1992, A – 7607
- Malacky, židovský cintorín, Návrh na vyhlásenie za KP, 1996, T – 4098
- Malacky, hotel Tatra, Návrh na zápis do ÚZKP, 1991, T – 5211
- Malacky, Zápotockého ul., školský areál, štúdia súboru stavieb, 1984, A – 6318
- Malacky, Zápotockého ul., školský areál, rekonštr. bytovky na dielne, 1984, A – 6319
- Malacky, Zápotockého ul., školský areál, proj.úl.škols.jedálne, 1984, A – 6320
- Malacky, r.k.P.M.Nepoškrvené počatie kostol, obraz Návrh na vyhlásenie za KP, 1995, T – 4099
- Malacky, r.k.P.M.Nepoškrvené počatie kostol, pôdorys, 1956, V – 3515
- Malacky, r.k.P.M.Nepoškrvené počatie kostol, situácia, 1956, V – 3516
- Malacky, Záhorácka 6, kúria, ZPU, T – 4097
- Malacky, MPR, situačný plán, 1971, A – 4714
- Malacky, okolie, Súpis nehn.KP, 1966, T – 507
- Malacky, obec, základný výskum, 1963, Z – 2538
- Malacky, pamiatková zóna, Program výstavby, 1988, A – 7609
- Malacky, pamiatková zóna, Program výstavby pre projekt z, 1984, A – 7610
- Malacky, pamiatková zóna, Miestne komun.a inž.siete, 1987, A – 7611
- Malacky, pamiatková zóna, Komp.urbanis.riešenie zóny, 1976, T – 4086

- Malacky, park, ú.p., 1959, A – 6500
- Malacky, park, Rekonštrukcia porastov, 1992, T – 4264
- Malacky, park, ZOP,PPÚ, 1983, T – 4285
- Malacky, plastika na stĺpe, Golgota, Návrh na vyhlásenie za KP, 1992, T – 4088
- Malacky, plastika na stĺpe, Golgota, Zámer a zás.rešt.kam.súsošia, 1992, R – 2967
- Malacky, plastika na stĺpe, sv. Anna, Návrh na vyhlásenie za KP, 1991, T – 4085
- Malacky, plastika na stĺpe, sv. Anton Paduánsky, Návrh na vyhlásenie za KP, 1991, T – 4084
- Malacky, plastika na stĺpe, sv. Florián, Návrh na vyhlásenie za KP, 1991, T – 4087
- Malacky, plastika na stĺpe, sv. Florián, Zámer a zás.rešt.sochy, Havlík,1995, R – 2969
- Malacky, plastika na stĺpe, Severín, Návrh a dok.rešt.plastiky, 1990, R – 2966
- Malacky, plastika na stĺpe, Severín, Zámer na rešt.sochy, 1989, R – 2981
- Malacky, pomník, padlí I.+II.sv.v., Pamiatkový zámer na obnovu, 1989, T – 4100
- Malacky, pomník, padlí I.+II.sv.v., pôdorys, 1959, V – 5552
- Malacky, Záhorácka 71, reštaurácia Športka, proj.úloha, 1978, A – 6323
- Malacky, sídlisko Stred, asanácia, 1984, A – 6326
- Malacky, základná škola, Dostavba družiny škols.jedálne, 1990, A – 7613
- Malacky, základná škola Záhorácka ul., Rekonštrukcia,projekt, 1992, A – 7608
- Malacky, synagóga, Geodetické zameranie, 2003, A – 8879
- Malacky, synagóga, Návrh na vyhlásenie za KP, 1990, T – 4104
- Malacky, okres Malacky, zvony, Pôvodcovia zvonov,dipl.práca, M. Čižmár, 2000, T – 5977

9. Ústav pamäti národa

a) Teritoriálne útvary bezpečnostných orgánov

Fondy útvarov štátnej bezpečnosti 1954 – 1960 (1966)

Útvary MV na okresnej úrovni

- **OO MV v Malackách – fond B 8 2-1**, 1948-1960, 0,9 bm., invent., B/III/2/32

Fondy útvarov štátnej bezpečnosti 1966-1989 (1990)

Útvary ZNB S-ŠtB na okresnej úrovni

- **OS ZNB O-ŠtB Bratislava-vidiek**, 1984-1988, 0,36 bm., neinventarizovaný

b) Ochrana štátnych hraníc (OŠH) a pohraničná stráž (PS)

Fondy teritoriálnych útvarov

Útvary pohraničnej stráže (PS)

- **pohraničný prápor 11. brigády PS v Malackách** – fond 2346, 1976-1990, 0,9 bm., inventarizovaný, H/II/4/4

10. Slovenská národná knižnica Martin – Archív literatúry a umenia Matice Slovenskej

a) rukopisy historických knižníc na Slovensku

- Františkáni – Mariánska provincia, Bratislava

- Františkáni – Mariánska provincia, Malacky
- FRANTIŠKÁNI – Mariánska provincia, Rozličné konventy a miesta
- Františkáni-Provincia najsv.Spasiteľa na Slovensku
- Farské knižnice – Malacky

b) XXIII, Fondy 155—158

- Všavlad Gajdoš, Béda Košík, Celestín Lepáček (sing. 155)

V slovenských archívoch sa dajú priamo vyhľadávať dokumenty na internetovej stránke na adrese <http://vademecum.vynet.sk/sk/vade/centrum.mhtml?rs=6&si=0308rVuSnz9oNPA0&mn=hl>

11. Fürst Pálffy ab Erdöd Archiv Marchegg

a) staršie pálfyovské pramene

- viacväzbový inventár ústredného archívu Mikulásovej línie
- udelenie kniežatstva (dokument aj s pečaťou)
- iné pramene

b) novšie pálfyovské pramene – 20. storočie

- korešpondencia Mikuláša XIII. a ďalších
- ekonomické záležitosti
- patronát a písomnosti okolo odovzdania zámku františkánom
- iné pramene

12. Viedeň Österreichisches Staatsarchiv

a) Finanz- und Hofkammerarchiv (1170-1918)

Alte Hofkammer, Hoffinanz (1527 (ca.)-1749)

Niederösterreichische Herrschaftsakten (1500 (ca.) – 1749)

- **M 7/A/5 Marchegg, Schloss und Herrschaft** (1600-1678) (možno niečo o Malackách)

Sonderbestände, Sammlungen und Selekte (1170-1987)

Allgemeine Selekte (aus verschiedenen Fonds) (1442-1839) – Familienakten (1540-1780)

- **BP-22 Pálffy, Familia** (keine Angabe) (<http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=442070>)

b) Haus-, Hof- und Staatsarchiv

Sonderbestände: Nachlässe, Familien- und Herrschaftsarchive (1180-2005)

Sonderbestände K – Sammlung Kos (1196.04.23-)

- **zbierka** – Der überwiegende Teil der vorhandenen Urkunden stammt aus dem Pálffyschen Archiv in Malaczka. Der Bestand besteht vorwiegend aus Urkunden. Dazu kommen zwei sehr interessante Tagebücher eines Unbekannten (wohl aus dem Umfeld der Familie Pálffy) aus den Jahren 1652 und 1668 und eine Beschreibung des Gutes Plossenstein aus dem Jahre 1878. Weiters enthält die Sammlung Kos noch Akten, Siegel, Wappendrucke der Pálffy und Druckplatten für

Visitenkarten. (Urkunden nur Mikrofilm oder Foto, genau wie die drei Handschriften. Die Akten dürfen kopiert werden.; <http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=1359>) (z tejto zbierky sú nižšie vypísané niektoré tituly, ale archív ich obsahuje viac)

Sonderbestände K – Sammlung Kos (1196.04.23-) – Urkunden (1196.04.23-) – Urkunden (1196-1830)

- **1-12 Kaiser Maximilian II. verleiht dem Stephan Balassa de Gyarmath ein Marktprivileg für das Schloss Malaczka, 1573.01.09, vydaná vo Viedni, pergamen, Siegel an gelbschwarzen Siegelschnüren** (<http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=555685>)
- **1-23 Kaiser Ferdinand II. wandelt die am 7. Jänner 1622 von ihm vorgenommene Verpfändung von Burg und Herrschaft Detrekeö, Komitat Pressburg, an Graf Paul Pálffy gegen ein Darlehen von 130.000 Gulden rhein. in eine Schenkung um, nachdem Paul Pálffy bereits 30.000 Gulden für Meliorisation der Herrschaft aufgewendet hat, schenkt Burg und Herrschaft Detrekeö dem Genannten, seinen Erben und Nachfolgern mit dem Recht, sich Grafen von Plossenstein nennen zu dürfen. (1634 vydané vo Viedni, pergamen, Siegel an bunter Seidenschnur)** (<http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=555696>)

Sonderbestände K – Sammlung Kos (1196.04.23-) – Handschriften und Akten (1618.09.08-) – 2 Akten (1618.09.08-1861)

- **2-2 Schreiben an Paul Gráf Pálffy ab Erdöd die verpfändete Herrschaft Detrekeö betreffend (1633.12)** (<http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=531257>)
- **2-7 Quittungen des Erzbischofs von Gran über erfolgte Zehentleistungen der Herrschaft Detrekeö (1742-1751)** (<http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=531262>)
- **2-9 Quittungen, Schiffszölle aus der Herrschaft Detrekeö (1785.07.28)** (<http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=531264>)
- **2-18 Akten der Hauptkasse Malaczka (1852-1861)** (<http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=531273>)

Sonderbestände K – Sammlung Kos (1196.04.23-) – Handschriften und Akten (1618.09.08-) - 1 Handschriften und Drucke (1652-)

- **1-3 Bericht über die Herrschaft Plossenstein (1879.03)** (Bericht des Fideikommisskurators der Fideikommissherrschaft Plossenstein an Fürst Anton Pálffy ab Erdöd als Erbherr der Herrschaft Plossenstein über den Stand des Fideicommiss zu Ende des Jahres 1878) (<http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=531246>)
- **Relazione dei funerali fatti in Torino al Conte Nicolo Palffy generale maggiore nell' armata imperiale, grande del regno di Ungaria e Cavaliere di Malta** (Bericht über das Begräbnis des Grafen Nikolaus Palffy; 26. 5. 1800) (ide o Mikuláša X., mladšieho syna kniežaťa Karla IV.)

c) Kriegsarchiv

Personalunterlagen (Pers) (18. Jh.-20. Jh.)

Vereinigte Wehrevidenzstellen (Vwest) (1938 – 1945) – Hauptreihe Buchstabe A (1938 – 1945) – Ambrosi Anton – Amtmann Franz (1938-1945)

- **161 Amon, Rudolf**, 14.12.1882 (1938-1945)
(<http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=2361600>)

Vereinigte Wehrevidenzstellen (Vwest) (1938 – 1945) – Hauptreihe Buchstabe A (1938 – 1945) – 3 Adametz Arthur-Adolph Hugo (1938-1945)

- **119 Adler, Johann**, 29.10.1889 (1938-1945)
(<http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=2360048>)

d) Allgemeines Verwaltungsarchiv

Justiz (1525 (ca.)-1918 (ca.))

Oberste Justizstelle (1749-1848 (ca.)) – Justizsenate (1749-1848) – (geschützter Eintrag) – 107 Fideikommiss, P und R (1705-1840)

- **107.1 Palfy, Fürsten und Grafen, Fideikommiss (1705-1840)**,
(<http://www.archivinformationssystem.at/detail.aspx?ID=2644395>)

V rakúskych archívoch sa nachádza ešte veľa ďalších jednotlivín (korešpondencia a pod.), ktoré súvisia s Pálffyovcami, ale nemusia súvisieť priamo s Malackami.

13. Národní archiv Praha

a) V Praze 4 – Chodovci

- Nachádzajú sa tu o.i. písomnosti československých štátnych orgánov (ministerstvá a iné).
- Národní pozemkový fond 1945-1951
- Národní sčítání lidu 1950, díl I., II.
- Národní soud v Praze
- Národní výbory 1918-1920
- Sčítání obyvatelstva Československa 1930
- Sčítání obyvatelstva v roce 1939
- Sčítání obyvatelstva 1961
- Sčítání lidu, domů a bytů 1970
- Státní úřad pro věci církevní, 1949 – 1956
- a iné.

14. Vojenský ústřední archiv (<http://www.vuapraha.army.cz>)

a) Fondy a sbírky z let 1914 – 1939

- Fondy dočasných vojenských orgánů v době operace na Slovensku a na Těšínsku 1918-1919 a v době obsazování českého pohraničí
- Čs. armáda v letech 1918 – 1939 (orgány vojenské zahraniční služby, orgány vojenské inspekce, vyšší velitelství, místní velitelství, velitelství vojskových těles – útvarů, výkonné orgány služeb, vojenské školy a kurzy, vojenské ústavy, kárné výbory, strážní, pomocné, pracovní a etapní útvary, správy vojenských podniků, dobrovolné organizace, fondy a nadace)

15. Magyar Országos Levéltár (Maďarský krajinský archív) Budapešť

- Stredoveké a novoveké dokumenty, týkajúce sa Malaciek a Plaveckého panstva (najmä otázka vlastníctva) – archív listín, libri regii.
- Artikuly cechov v 18. storočí.

16. Iné maďarské archívy

- dokumenty
- noviny a časopisy
- mapy
- pohľadnice